

poišče krme in se suho seno shranjuje za zimo in zgodnjo pomlad. Za pašo živine so pa otroci, ki so sicer šoloobvezni, najbolj pripravi.

Drugo tako delo, ki ga lahko otroci opravljajo, in je za gospodarstvo velikega pomena, je spravljane in pobiranje sadja. Sadje bo v marsikateri hiši letos moralo nadomestovati vsakdanji kruh za male in za odrasle. Suho sadje, suhe češnje in krehli, bodo marsikdaj edina skromna večerja v naših kočah. Lažjega dela kot je pa zbiranje sadja, se pa otrokom skoro ne more dati.

Enako lahko je uporabiti otroke za spravljane drugih pridelkov, posebno na njivah, pobiranje krompirja itd. In zdaj na jesen, ko je dan krajši, je treba hiteti z delom na polju, da se v lepih dnevih vse opravi.

Otroke pa veže šolska obveznost. Gotovo je temelj šole ake vzgoje ta zavest, da je res vsak otrok zavezan prihajati v šolo. Tu pa prideta navskriž šola in dom. Treba je javno povdariti, da je dom posebno letos v svojem gospodarstvu tako ogrožen, da mora šola priskočiti domu na pomoč. Ako šolska uprava ne bo uvidela tega, pa bo silila in kaznovala za letos izostale otroke starše zopet tako občutno kot lani tu in tam, kjer ni bilo uvidevnosti, nakar bo ugled šole veliko trpel. Enako trpi ugled šole tudi v tem slučaju, če se za posameznike dajejo dovoljenja, naj ostane doma, ker se otrok ne zaveda več z drugimi otroci istih dolžnosti, ko vidi, da eden mora v šolo, njemu pa ni treba. Poleg tega je večinoma prav težko dognati vsak slučaj nujnosti posebej.

Priporočili bi torej predlog iz vrst naših kmetijskih organizacij: Posamezne kmetijske občine naj takoj skličejo sejo ter predložijo sklep in prošnjo za te počitnice pri višji šolski oblasti. Poslanci naj v tem smislu posredujejo, da se letos po možnosti ustreže tej prošnji občin, za naprej pa odredijo redno le jesenske počitnice za kmetijske osnovne šole. Spominjamo se, da je za časa vlade dr. Korošca bilo to mogoče in so v Sloveniji še kljub temu kmetije pisмени. Zadeva je nujna in v gospodarskem, a tudi v moralnem oziru, ker zadeva ugled šole, velike važnosti.

Prijateljem „Slov. Gospodarja“!

V zadnji številki smo v posebnem članku sporočili prijateljem in prijateljcem „Slovenskega Gospodarja“, kako so slovenski liberalni hoteli uničiti naš list. Na njihovo žalost se jim za enkrat to ni posrečilo, upamo, da kljub svoji pritožbi zoper sodnijsko razsodbo tudi v drugič propadejo.

Ta načrt nasprotnikov, kako uničiti naš list, nas mora znova vzbuditi, da mi tudi mislimo in sicer na to, kako zboljšati in kako razširiti naš list „Slovenski Gospodar“. Ti dve točki bosta tudi glavni točki posebne razprave osrednjega odbora za katoliški tisk v Mariboru. Prijatelje „Slovenskega Gospodarja“ pa prosimo, da naj nam svoje želje in nasvete v tem oziru vsaj do konca tega meseca sporočijo. Čim več se bo takih prijateljev oglasilo, tem lažje bo mogel „Slovenski Gospodar“ v prihodnje ustreči naročnikom, ker bo po možnosti izpolnil njihove nasvete in želje, kako zboljšati in kako razširiti „Slovenskega Gospodarja“.

Ta poziv pa pošljemo v javnost zato, ker nečemo prav nikogar od tega razgovora o našem listu izključiti, pač pa rabimo vse, ker je naš list naša skupna stvar. Čim boljši bo in čim bolj bo razširjen, tem več bo mogel nuditi naročnikom, tem večja opora pa bo tudi vsemu verskemu in narodnemu napredku. — Svoja sporočila naslovite na uredništvo „Slovenskega Gospodarja“.

Porota v Celju.

Dne 30. avgusta se je pričelo v Celju zasedanje porotnega sodišča.

Uboj.

Prvi se je zagovarjal 18letni tovarniški delavec iz Zbe lovega pri Poljčanah Josip Gumzej. Na vesti ima uboj, ka-

kateri smo prišli, nekaj časa nazaj in krenemo proti zapadu v gore, kjer nihče izmed Montcalmovih vojakov ne najde naše sledi.

S kratkim »za mano!« se je Sokol obrnil in krenil nazaj na pot, ki jih je bila pripeljala v tako neprijeten položaj.

Hodili so tiho in previdno, ker nihče ni mogel vedeti, če ni v bližini kaka vojaška straža ali sovražnik v zasedi.

Čez nekaj časa je krenil Sokol proti goram, ki so na zahodu mejile ozko dolino. Pot je bila težavna, ker je držala čez skalovje in mimo marsikakega nevarnega prepada. Na obeh straneh so se dvigali skalnati robovi in vsaj toliko popotnike odškodovali za težavno hojo, da so jim nudili varno kritje. Čimdalje so se dvigali iz doline, tembolj se je izgubljala gosta tema. Ko so stopili iz pritlikave gošče na mahovito skalnato ploščo zadnjega vrha, jih je pozdravilo nasproti jutro izza zelenih smrek nasproti stoječega griča.

Sokol je sestrama velel razsesti, snel je utrujenima konjema vajete in sedla ter jih izpustil, naj gresta, kamor hočeta.

»Pojdita si iskat hrane«, je rekel, »a pazita, da sama ne postaneta hrana za lačne volkove.«

»Ali jih ne potrebujemo več?« je vprašal Heyward.

»Poglejte tja doli in sodite sami«, je odgovoril lovec in jih peljal na vzhodni rob strmega hriba.

Popotniki so videli pod sabo na bregu Horikanskega jezera razsežne nasipe in nizka poslopja forta Viljem-Henrika. Dve naprej pomaknjeni bastiji sta se opirali ob jezero, ki jim je oplakovalo temelj, od drugih strani pa je bil obdan z globokim jarkom in obširnimi močvirji.

Spredej je bilo videti posamezne straže, med nasipi pa množico vojakov. V sredini tabora je pokazal Sokol

terege je izvršil dne 18. julija t. l. v Podpeču. Radi malenkostnega vzroka sta se spopadla s Henrikom Gumzej in Josip mu je zasadil v vrat nož ter ga usmrtil. Obsojen je bil radi uboja na dve leti težke ječe.

Posilstvo.

Radi grdega zločina se je zagovarjal 17letni Alojzij Skoflek, posestnikov sin v Hrenovem pri Novicerkvi. Zapeljal je dve mladoletni deklici. Dobil je zato 15 mesecev težke ječe.

Roparski napad.

Kot tretji slučaj tega dne je razpravljala porota o zagonebnem roparskem napadu, ki se je dogodil dne 12. jun. t. l. med Žetalami in Krapino. Trije neznani napadalci so oropali krošnjarja Antona Hervat. Odvzeli so mu 1820 din. gotovine. Radi suma soudeležbe pri ropu sta bila aretirana 26letni oženjeni delavec Anton Petrovič iz Lešja pri Žetalah, in 24letni samski posestniški sin Franc Vogrinc iz Podloga pri Žetalah. Horvat je v obeh spoznal svoja napadalca. Oba imata precej temno preteklost. Petrovič je bil med vojno obsojen radi umora neke branjevke v Trstu na 18 let ječe. Razprava je bila preložena radi zaslišanja novih prič.

Posilstvo.

Naslednjega dne, 31. avgusta, so se vršile zopet štiri porotne obravnave. Prvi se je zagovarjal radi posilstva 32 let stari pojedelec Anton Avsec iz Studenca pri Krškem. Dne 16. maja t. l. je na cesti Pišce—Sromlje napadel neko delavko, jo zlorabil ter ji odnesel še ves denar v višini — 83 kron! Obsojen je bil na 18 mesecev ječe.

Dve detomorilki.

Kot drugi in tretji slučaj je obravnavala porota dva detomora. Prva detomorilka, 20letna služkinja Marija Judež iz Brnice pri Hrastniku, je porodila nezakonskega otroka dne 6. avgusta t. l. Otroka je zadavila ter vrgla v stranišče. Njeno grozodejstvo pa so kmalu odkrili ter je tudi dejanje priznala. Obsojena je bila na štiri leta težke ječe.

Druga detomorilka je Helena Banovšek, 34letna služkinja pri zdravniku dr. Harpu v Slovenjgradcu. Porodila je nezakonskega otroka ter ga vrgla živega v greznico, kjer se je zadušil. Obsojena je bila na 2 in pol leta težke ječe.

Iz ječe v ječo.

Iz mariborske kaznilnice je bil prepeljan pred celjsko poroto 32letni Vinko Zeme, ki je odsedel dveletno kazen. Zagovarjati se je moral za nov zločin, katerega so odkrili med časom, ko se je nahajal v kaznilnici. Dne 2. maja 1914 je vlomil v hišo železničarja Ivana Hlebeča v Lipni ter mu pokradel razne stvari v vrednosti 15.000 din. Obsojen je bil vnovič na 5 let ječe.

Goljufija.

Dne 1. septembra se je zagovarjal 27letni bivši trgovec v Kokarju pri Mozirju Stanko Praznik. Bil je svoječasno že kaznovan radi goljufije, kar ga pa ni spametovalo. Ogoljufal je znova več trgovcev, ki so mu dobavili blago, katerega pa Praznik ni plačal. Obsojen je bil na 18 mesecev ječe.

Smrtna obsodba.

Veliko zanimanje je vladalo za popoldansko razpravo dne 1. septembra, ko je sedel na zatožni klopi Anton Krajšek, 21letni samski rudar iz Trbovelj. Dne 14. avgusta t. l. je izvršil v nekem gaju pri Trbovljah umor. Ustrelil je s samokresom svojo dekle Štefanijo Kralj. Seznanil se je z njo nekako pred enim letom, ko sta skupno delala na rudniški separaciji v Trbovljah. Pričela sta se pogosto shajati v gaju, kjer se je dne 14. avgusta izvršil usodopolni dogodek. Krajšek je objubil svojemu dekletu zakon ter si jo tako pridobil. Pozneje pa se je njegova ljubezen ohladila in sklenil je, da se deklice na vsak način iznebi. Povabil jo je v pismu na sestanek, s katerega se ni več vrnila živa. Zagovarjal se je, da je hotel iti skupno z umorjeno v smrt, toda pri njem je samokres odpovedal. Iz pričevanja prič pa je bilo soditi, da se je hotel umorjene iznebiti, ker se je je že bil naveličal. Porotniki so potrdili vprašanje umora in Krajšek je bil obsojen na smrt na vešalih.

Uboj.

Kot zadnji pri tem zasedanju se je zagovarjal Josip Muc, rojen leta 1901 v Dobriški vasi pri Konjicah. Dne 1.

tiste pomožne čete, ki so bile pred kratkim z njimi vred odšle od Hudsona.

Najbolj pa je mladega vojaka zanimalo to, kar je opazil na zapadnem bregu jezera. Od Horikana pa noter tja do gora je bila ravnina posejana z belimi šatori, določeni za deset tisoč mož broječo armado Francozov. Spredej so bile že vkopane baterije, topovski streli so grmeli po dolini.

»Ti streli moštvo bude iz spanja«, je rekel Sokol. »Prišli smo nekaj ur prepozno. Montcalm je že napolnil gozdove z vražjimi Irokezi.«

»Vse kaže, da je trdnjava obkoljena«, je pritrdil Heyward. »Ali res nikakor ni mogoče priti vanjo?«

»Le pogledajte!« je vzkliknil Sokol in obrnil Korino pozornost na očetovo hišo. »Kako streli kamenje lomijo s poveljnikovega doma!«

»Dunkan!« je vzkliknila v skrbih neustrašena hči. »To je grozno, da moram gledati, v kaki nevarnosti je ubogi oče, pa je ne morem deliti z njim. Pojdimos k Montcalmu in ga prosimo, naj nam dovoli iti v trdnjavo. Gotovo ne bo branil hčerama, da se vrneta k očetu.«

»V francoski tabor ne pridete s skalpom na glavi«, je odgovoril lovec. »A glejte! Tam-le se vali megla, ki bode kmalu končala topovsko streljanje in dan spremenila v noč. Od megle kriti se lahko prebijemo skozi sovražnika.«

»Pojdimo torej!« je odločno vzkliknila Kora. »Na potu k očetu se ne bojim nobene nevarnosti.«

Z občudovanjem jo je pogledal lovec in rekel: »Hitimo, kajti megla se tako hitro vali proti nam, da jo moramo izkoristiti kot kritje, predno zopet izgine.« Potem je previdno, a varno korakal pred drugimi navzdol in v kratkem so bili v dnu griča, na katerega so bili splezali s takimi težavami. Nasproti valeča se megla se je bila že raz-

avgusta t. l. je ubil svojega brata Antona. Omenjenega dne je prišel vinjen iz vinograda ter se sprl z bratom Antonom, ker je ta kregal služkinjo. Začela sta se z bratom ruvati in pretepati. Na tleh je zgrabil Josip nož ter zabodel brata Antona. Porotniki so potrdili vprašanje silobrana in Josip Muc je bil obsojen na 8 mesecev ječe.

Državna politika.

V NAŠI DRŽAVI.

Bo ali ne bo speljal Uzunovič svojo vladno preko vseh zaprek, ki mu jih stavi na eni strani Pašič, na drugi Radič, to je danes splošno zanimivo vprašanje. Pašiču je Uzunovič premalo pašičevce, a Radiču premalo radičevce, ker še drži v vladi Nikiča. Obe skupini sta pretekli dni napovedali že nove izpremembe. Pašič se vrača domov in njegovi so že sestavljali vladu Pašič-Pribičević-Nikič. Radič skoro ni hotel v Ženevo, kamor ga je vlada poslala ter mu plača 3000 dinarjev na dan, morda zato, da bo imela doma mir pred njim. Radič je namreč pretekli teden že napovedal, da bo v kratkem šel v opozicijo. Vse to zakulisno barantanje med temi »državotvornimi« strankami pa kaže, da gre enemu kot drugemu le za moč in izrabljanje te moči v lastne ali partizanske koristi. Da se Uzunovič še tako drži pred svojim padcem, je znamenje, da je nekdo, ki je močen, za njim, kateremu pa ni dosti ne za Pašiča in ne za Radiča. Igra je vedno bolj huda, ker gre vedno bolj h — koncu.

Radič obdolžen korupcije. Minister Nikič, zoper katerega so radičevci vožili pritožbo, da uganja korupcijo, je vrnil mlo za drago. A obtožbe Nikičeve proti Radiču so hujše, kot pa jih je Radič Nikiču zasolil. Radič je vršil kot poseben plačanec vlade razne posle, svojim bližnjim sodnikom in prijateljem dajal visoke svote, katere je zbiral »seljaški narod« s krvavim znojem. Dr. Nikič v svojem odgovoru, ki ga je dal v javnost, vse trditve z dokazi potrjuje. — No, lepi ljudje so skupaj, ti-le radičevci! Kaj neki bodo slovenski hrvatarji k temu rekli?

Opozicija zoper sedanjo vladu je na delu, da se razmere čimprej razčistijo in da pridemo končno v državi do ene vlade, ki bo res nekaj delala. Da bo mogla opozicija v tem važnem trenutku zavzeti pravo stališče in pravo časno poseči v to zmedo boja za vladu, imajo načelniki vseh teh strank sestanek. Stališče Jugoslovanskega kluba je znano. S korupcionisti ne more sedeti za isto mizo, ker slovenski narod ne dovoli, da bi njegovi zastopniki nosili odgovornost za čine drugih, ki bi korupcijo uganjali. Nasprotno pa bo pristal Jugoslovanski klub na to, da sodeluje v taki vladi, ki bo šla res na delo za dobrobit vseh državljanov, tudi Slovencev. Upamo, da je taka vlada prav blizu, če ne bodo ljudje z raznimi črnimi nameni in pa s svojimi zvižacami, ki so v Beogradu v navadi, ne pripelejo iz sedanje zmešnjave kako nasilno vladu.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Naš zunanji minister dr. Ninčič je predsednik na zborovanju Društva narodov v Ženevi. To Društvo narodov, o katerem smo že večkrat pisali, bi moralo biti upoštevano tako kot za navadnega človeka sodnja. Če imata dva prepir, odloči sodnja, a onadva ne smeta med seboj kar svobodno s pretepanjem ali kakim zaporom obračunati. Tako je tudi zamišljeno Društvo narodov za cele narode in cele države. Samo, da ni nikogar, ki bi bil močen dovolj, da bi temu društvu priboril toliko veljavo. Nasprotno! Posamezne države izjavljajo, da nočejo več v tem društvu sodelovati. Brazilija in Španija sta svoj izstop že priglasili. Naš papež, ki želi vsemu svetu mir in red, bode skušal posredovati, naj posebno Španija, ki je le od Italije nahujskana, prekliče svojo izjavo.

Italija postaja dežela, kjer bo kmalu samo en človek govoril, drugi pa bodo morali samo slušati. In ta človek je Mussolini. Občinske zastope je že odpravil. Tam ni nikakih občinskih svetov in nobenih županov po deželi, kakor tu pri nas. Uradnik, ki je vladin hlapec, je kakor kak valpet v kraju. Zda, ko so ljudje molče pustili, da se jim je v občinah vzela vsaka beseda, je šel Mussolini dalje. Mesec oktobra se bo odpravila poslanska zbornica. Torej tudi državnozbornih volitev in poslancev ne bo več. Mini-

vlekla po vsi dolini. Bili so zdaj prav nasproti zapadnim vratom trdnjave ter hiteli proti njim, dokler so se še videla v čedalje gostejši megli. Heyward je, deklici vodeč za roko, skrbno pazil na nejasno vodnikovo postavbo pred sabo. Ko pa so prehodili polovico poti do trdnjave, se je pred njimi oglasil klic:

»Qui va là? (Kdo je?)«

»Naprej!« je pošepetal Sokol in krenil malo bolj na levo.

»Jaz sem!« je Heyward po francosko odgovoril klicu.

»Vrag! Kakšen jaz?«

»Prijatelj Francozov!«

»Zdiš se mi bolj sovražnik! Stoj! — Nočeš? — Streljajte, tovariši!«

Petdeset strelcev je počilo isti hip. Grozno so krogle žvižgale beguncem okrog ušes, zadela pa ni nobena. Od vseh strani se je slišalo streljanje, vpitje in rožljanje orožja, da je lovec popolnoma izgubil smer in ni vedel, kje so. Naenkrat se je zasvetilo skozi meglo. Topovski streli so se razlegli preko doline.

»To prihaja od trdnjave«, je vzkliknil Sokol in se naglo okrenil v tisto stran. »Mi pa kot norci bežimo naravnost v gozdove Irokezom pod nož!«

Heyward je Unkasu prepustil Korino roko, sam pa je vodil Elizvo, da so hitreje prišli naprej. Vse je kazalo, da so jim sovražniki tik za petami in da bodo zdajdzaj ujeli.

»Ne prizanašajte izdajalcem!« je nekdo zaklical za njimi.

»Stojte trdno! Pogum!« se je zdaj oglašil zapovedujoč klic pred njimi. »Počakajte, da ugledate sovražnika, potem streljajte!«

»Oče! Oče!« se je oglašil rezek ženski glas iz megle. »Jaz sem, Eliza, in Kora! Reši naju!«

strov že več kot polovica ni več, ampak je vse le Mussolini, zdaj pa tudi kontrole, kaj vlada dela, ne bo več, ker ne bo več poslanev. — Naši v Italiji so prav v težkih razmerah. Šol z domačim jezikom ni več, preganjanja so vedno hujska, zdaj bo vlada celo to zahtevala, da si bo moral vsakdo svojo slovensko ime poitalijančiti. Naša država pa molči k vsem krivicam, ki se Slovincem na Primorskem godijo. Zoper ta poslednji zločin, ki ga fašisti pripravljajo, bo pa treba tako glasno protesta, da ga bo čul ves svet. Če pri nas ne bomo smeli o tem dovolj povedati, bomo pa prosili ameriške Slovence, da vzbudijo svetovno pozornost zoper italijansko nasilje.

V Grčiji je revolucija uspela in nova vlada je trdna. Dosedanjšega predsednika pa nameravajo usmrtiti.

V Albaniji je revolucija, a natančnejših poročil ni. Tam je takole: Kadar dobi ena stranka denar od ene države, recimo od italijanske, tedaj ta zmaga. Ko pa denar poide, zmaga druga stranka, ki je med tem dobila denar od kakke druge države, če ravno od naše, ne rečemo. Tako se že vrši ta boj nekaj let. Albanija je najbolj revna dežela, pa na ta način bodo kmalu, vsaj voditelji, eni najbogatejših ljudi.

Spor z Bolgarijo, ki je bil že tako daleč, da so se že širile govorice o vojni, se je zopet polegel. Angleži so posegli vmes. Bolgarija je kar čez noč postala močna. Angleži jo je držal od zadaj. In ves hrup se je polegel.

Na Češkem se pripravljajo politična izprememba. Narodni blok, ki je do zdaj vladal, je padel, stranke pa so začele vsaka od svoje strani iskati stikov z Nemci, ki jih je ena petinka vsega prebivalstva.

Kaj je novega?

KAKO KRIVICNO ODMERJAJO LETOS DOHODNINO!

V predzadnji številki »Slovenskega Gospodarja« sem opisal slučaj kmetijskega posestnika Roškerja iz Vukovja pri Sv. Marjeti, kako mu je davčna oblast odmerila dohodnino od 45 hl vinskega pridelka, dasiravno je pridelal samo 10¹/₂ hl.

Te dni sem prišel na sled spet na novi krivični način odmerjanja dohodninskega davka pri posestnikih. Na Hlapju pri Sv. Jakobu je nek posestnik pridelal 1. 1925 40 hl vina. Pravilno in pravočasno je javil pridelek finančni kontroli. Ker mu niso mogli računati višjega pridelka, pa je davčna oblast kratkotaloma izjavila: Vaš vinograd je blizu avstrijske meje, vi ste gotovo vino izvozili v Avstrijo in ste tam gotovo dobili 10 dinarjev za liter. Radi tega plačate 3400 dinarjev dohodnino.

Dotični posestnik pa ni prodal ne litra vina v Avstrijo, ampak je prodal v jeseni od preše polovico vinskega pridelka liter po 13 kron (3 dinarje in 25 para), a drugo polovico pozneje za 20 kron (5 dinarjev) liter. Pri tem se izkaže, da je davčna oblast na podlagi svoje ničvredne in neresnične informacije računala vinski dohodek temu posestniku nič manj nego za 22.650 dinarjev ali 90.600 kron več kakor je v resnici prejel. Dotičniku sem sicer dal navodila, kaj mu je storiti, da se storjena krivica popravi. Ali vprašamo se: Kdo je davčni oblasti poslal tako lažljivo poročilo? Zaupnik ali špicelj, katerega ima davčna oblast v teh krajih najetega, da pošilja poročila o dohodkih posameznih posestnikov in obrtnikov. To je škandal, da davčna oblast veruje špicelnjom, ki pošiljajo taka lažljiva poročila. Dolžnost davčne oblasti je, da take brezvestneže, take podležje izda, da bo ljudstvo vedelo, kdo je ta lump.

Sramota je, da v sedanjih težkih časih davčna oblast na tak način odmerja kmetom dohodnino! Zahtevamo, da se vsi predpisi dohodnine za leto 1926 v mariborskem okraju prekličejo in krivice popravijo!

Novi mariborski okrajni zastop je imel v soboto, dne 28. avgusta, sejo, kateri je predsedoval novi gerent gospod Lipovšek. Člani okrajnega zastopa smo prišli skupaj, a g. Lipovšek je bil popolnoma nepripravljen. Še akte je le s težavo čital, a zakonskih predpisov o okrajnem zastopu prav nič ne pozna. Čudno se nam je zdelo, ko je Lipovšek izjavil, da se hoče popolnoma pokoriti zahtevam velikega župana, ki so večinoma neopravičene in v mnogih oziirih celo protizakonite. V imenu zastopnikov Slovenske Ljudske Stranke je poslanec Franjo Žebot odločno protestiral proti načinu, kako se dela z okrajnim zastopom. Mi zahtevamo, da se čimprej razpišejo volitve v okrajni zastop. Gospodarstvo s komisariji je protizakonito. Okrajni zastop je soglasno sprejel predloge, da se razpišejo nove

volitve. Med drugim je gerent čital tudi dopis ministrstva za kmetijstvo, kateremu ministruje Pucelj, da vlada v bodoče ne bo več podpirala vinogradništva in drugih kmetijskih panog. G. gerent pravi enostavno: »To se vzame na znanje.« Zastopniki so SLS so pod vodstvom našega poslanca odločno ugovarjali proti tej gerentovi razlagi. Zahtevali so, da se protestira proti temu, da za napredek kmetijstva vlada ne da niti tega, kar mi plačamo. Sklenilo se je, da začne s predpripravi za novo cesto St. Peter—Grušova in da se občinska cesta v Framu do cerkve proglasi za okrajno. Izvolil se je ožji okrajni odbor, v katerem so zastopniki vseh strank, od naše Žebot. Ta odbor bo moral preštudirati vse akte, ki pridejo k seji okrajnega zastopa.

Obrtniki in trgovci! Zadnji teden so vam žerjavovci poslali svojo kandidatsko listo. Na lističu, ki je priložen, so podpisani sami izrazili žerjavovi demokrati. Ze ti podpisi vam povejo, kaj vam treba storiti!

Nezgode in zločini v Mariboru. Ponesrečil se z motornim kolesom. Edini sin ugledne mariborske rodbine Zelenka se je pretekli četrtek s svojim motornim kolesom na cesti pred Celjem ponesrečil ter dobil težje notranje poškodbe. — Povožena deklica. Mariborski avtomobilist B. Oton je dne 3. t. m. povozil med Bresternico in Falo 13 letno Rozino Mareš. Deklica je dobila težje poškodbe na glavi ter obležala v nezavesti. G. B. jo je naložil na avto ter prepeljal v mariborsko bolnico. — Poizkušeni samomor. Na pljuški cesti 11 v Mariboru stanujoča 42 letna Ana S. se je poskušala v pijanosti obesiti. Njen mož jo je še pravočasno rešil pred smrtjo. — Tatvina na trgu. V soboto je izmaknil neznan tat speharju Francu Sturmbergerju na Glavnem trgu z voza novo suknjo, vredno 200 D. — Preprečen samomor. V četrtek zvečer se je odigral na dravskem mostu razburljiv prizor. Neka boljše oblečena gospa se je na mostu nenadoma zavijela preko ograje v namenu, da skoči v Dravo. Isti hip pa je to opazil kovaški mojster Pecar, ki je hitro priskočil k njej, jo prijel za roko in ji tako rešil življenje. Na mostu se je mahoma zbrala velika množica radovednežev, ki so obkolili gospo, ter jo izročili njeni sestri, ki je prihitela za njo. — Rešitev iz valov Drave. V četrtek popoldne se je kopal sfer tvrde »Robus« v Dravi. V bližini dravske brvi je nenadoma omagal in pričel klicati na pomoč. Gospod Spanner, ki je čul njegove klice, mu je prihitel na pomoč in ga rešil iz valov Drave.

Dve smrtni nesreči v Mariboru. V ponedeljek popoldne sta se smrtno ponesrečila v Franzovem mlinu Ignacij Jerič in utonil je iz Celja v Maribor dospeli Martin Novak. Jerič je porival polni hunt, pri porivanju mu je spodrsnilo, padel je tako nesrečno, da je priletel z glavo na sence in se ubil. Jerič zapušta vdovo in par neposkrbljenih otrok. Novak je utonil pri plavanju po Dravi pod železniškim mostom.

Iz Dravske doline. Radičevci v Dravski dolini že proklinjajo centralizem, a hudomušno izprašujejo, kaj delajo naši poslanci. Hudobneži! Kaj pa delajo Radičevi ministri? To izprašujte ter se bijte po glavi, zakaj ste dali glasove za nje!

Iz sodne službe. Pri višjem deželnem sodišču v Ljubljani so dne 2. in 3. t. m. položili zemljiškoknjižni izpit sledeči žandarmirski naredniki: Ludvik Fras iz Celja, Andrej Zebre iz Zagorja ob Savi in Bernard Kovač iz Sv. Jurja ob juž. zel.

Veržejski streli. V nedeljo, dne 22. avgusta t. l., se je vršila blagoslovitev nove zastave veržejskih strelcev, ki nosijo sedaj ime »Trška uniformirana garda v Veržeju.« Slavnosti se je udeležila razen velike množice naroda tudi znana varaždinska garda v svoji zgodovinski uniformi ter več gasilnih društev, kar je napravilo posebno pestro in veličastno sliko. Navzoč je bil tudi zastopnik velikega župana v Mariboru ter odposlanec Narodne Odrbane v Beogradu. Službo božjo je opravil prelat dr. Tomažič v zastopstvu škofa ob asistenci številnih duhovnikov na glavnem trgu, kjer je bil postavljen lep oltar. Med službo božjo oddajali ste obe gardi salve iz pušk z vojaško preciznostjo. Po službi božji je imel g. prelat dr. Tomažič v zastopstvu obojelega domačina g. prof. dr. Kovačiča slavnostni govor, v katerem jim je uvodoma čestital in nato obširno orisal njih zgodovino in zasluge za domovino, ki je zelo burna in bogata in ki sega celo v 9. stoletje p. Kr. Veržejski strelci so se borili proti Avarom, Madžarom, Turkom, Krcem in nazadnje ob času preobrata 1918 tudi proti boljševikom. V zahvalo in priznanje njihove hrabrosti jim je podaril cesar Leopold leta 1885 zastavo, kojo še danes hranijo. Gardo sta pozdravila tudi odposlanca velikega župana v Mariboru in delegat Narodne Odrbane v Beogradu, nakar se je vršila blagoslovitev nove zastave in zabijanje žrebčev. Po tem obredu se je vršila defilacija (mimohod), ki je izborno izpadla. Pri banketu v gostilni Hedžet je pozdravil goste sedanji poveljnik garde kapetan g. Fr. Seršen. Popoldan se je vršila ljudska veselica na Zelenkovem domu ob ogromni udeležbi občinstva. Kakor znano, je veržejska garda popolnoma vojaško organizirana in oborožena sila, upredeljena v stotnijo po vojaškem vzorcu. Ima

tudi 1 vod konjice. Poveljuje ji kapetan z dvema podrejenima častnikoma. Kot znakodajalec je bobnar. Garda ima v slučaju mobilizacije svojo posebno dodelenje. V mirnih časih nastopa le pri državnih in drugih primernih svečanostih. Žal je le, da se ji ni dovolila nošnja prejšnje uniforme, kakor se je to dovolilo varaždinski gardi, ki je obdržala popolno prejšnjo uniformo. Sedanja uniforma namreč ni posebno prikladna in praktična. Upati pa je, da se gardi posreči dobiti dovoljenje nošenja prejšnje uniforme, ali vsaj primernejše. Konečno še omenimo najstarejšega člana garde kaplara bobnarja Ivana Stefaneca, ki vrši to svojo službo že od leta 1881, torej 45 let, nepretrgoma, čil in zdrav. Leta 1881 je prišel kot bataljonski bobnar iz vojaške službe in takoj prevzel službo gardnega bobnarja. Veržejski gardi želimo, naj lepo prospeva v korist in čast naše lepe domovine!

Trboveljska premogokopna družba ustavi obratovanje. — 4000 rudarjev z družinami na cesti. — Nepričakovano je buknila vest, da bo Trboveljska premogokopna družba deloma popolnoma ustavila, deloma pa zelo skrbila obrat. Povod za ta korak je dalo brzojavno obvestilo prometnega ministra, s katerim odklanja nadaljnjo nabavo premoga od družbe in drugih privatnih podjetnikov. Trboveljska premogokopna družba je imela z državno železnico pogodbo za stalno dobavo premoga. Ta pogodba je potekla dne 15. aprila 1926. Po preteku pogodbe pa ni hotelo ministrstvo za promet skleniti z družbo dolgotrajnejše pogodbe, ampak samo do nadaljnjega. Ker je bilo ministrstvo mnenja, da je premog družbe predrag, je sklenilo, da bo nabavljalo premog potem od javne dražbe. Ker je ministrstvo tudi trdilo, da so že izčrpani vsi tozadevni krediti, je poslala zveza rudarskih podjetij v Beograd deputacijo s predlogom, da naj ostane v veljavi še do konca leta sedanja nabavna pogodba, podjetniki da pa bodo znižali ceno premoga približno za 30 odstotkov. Ministrstvo je sprejelo ta predlog. Zakaj je sedaj brzojavno odpovedalo nadaljnjo dobavo, ni znano. S to odpovedjo je najbolj prizadeta Trboveljska premogokopna družba, ker je dobavljala dnevno do 250 vagonov premoga v kosih. Ker odpade dosedanj največji odjemalec — čez polovico vsakodnevnne produkcije — je ustavila družba v petek popoldne ob 15. uri obrat v Hrastniku, temu sledijo Kočevje, Rajhenburg in Laško. Obrat v Trbovljah in v Zagorju se bo pa zelo omejil, če se pogodba s prometnim ministrstvom ne obnovi, tako da bo ob delo do 4000 rudarjev. S to odpovedjo so prizadeti rudniki v Srbiji in Sloveniji, dočim imajo hrvatski podjetniki pogodbo, ki poteče šele koncem leta 1926. Naj bo ozadje cele zadeve kakršnokoli: Ali da hoče država izsiliti ugodnejše na bave pogoje, ali pa da so kakšni drugi momenti, postopanje vlade ni v redu. Morala bi imeti drugačnja sredstva in jih tudi ima, da bi dosegla svoj namen. Merodajni faktorji naj pomnijo, da so pri celi stvari najbolj prizadeti ubogi rudarji, njihove žene in otroci. Ti trpijo so že več kot eno leto vzemirjeni radi vednih redukcij. Preteča katastrofa jih pa mora pahniti v popolni obup. Nujna zahteva cele javnosti je, da vlada in Trboveljska premogokopna družba čimprej skleneta svojo pogodbo, medtem pa naj ostane pri starem, da ne bo trpelo delavstvo, prometni in splošni gospodarski interesi Slovenije.

Izlet jugoslovanskih Orlov v Rim. Pretekli teden so odpotovali v Rim na mednarodne tekme katoliških telovadcev tudi jugoslovanski Orli. Slovence vodi ljubljanski škof dr. Bonaventura Jeglič, Hrvate pa škof dr. Mileta iz Šibenika. Cela orlovska družina na tem izletu šteje 410 članov in članic. Naše oblasti so šle izletnikom lepo na roko. Zadnji čas tik pred odhodom se je zaznalo, da se tekme ne bodo vršile. Pravega vzroka, zakaj so tekme odpovedane, listi še niso natančno sporočili. Domneva se pa, da ima tu italijanska vlada svoje roke vmes. Drugi trdijo, da je papež sam tekme odpovedal v znak protesta proti fašizmu, ki so pred kratkim v Zgornji Italiji razbili neka katoliška zborovanja. Dejstvo je pač, da se tekme ne vršijo, a Orli so kljub temu šli v Rim, ker so bili potni stroški že poravnani, da se poklonijo papežu in si ogledajo veličastno središče katoliške Cerkve.

Dve nesreči na železnici. V ljubljansko bolnico so pripeljali dve osebi, ki sta se te dni ponesrečili na železnici. Kurjač Mihael Klemenčič je padel z lokomotive osebnega vlaka, ki je vozil iz Ljubljane proti Rakeku. Pri padcu se je močno poškodoval na glavi, tako da je kljub takojšnji operaciji v bolnici izdihnil. — V bližini postaje Preserje se je dogodila druga nesreča. 23letni progovni delavec Jernej Kušar se je vračal po progi domov. Najbrže je pri tem zašel med dva križajoča se vlaka; eden ga je potegnil pod kolesa, ki so mu odrezala roko v zapestju ter ga težko po-

Poročila S. L. S.

Selnica ob Dravi. Dne 5. septembra smo pri nas imeli dobro uspehi shod Slovenske Ljudske Stranke. Govoril je poslanec Franjo Žebot. Predsedoval je župan g. Urbas. Izbrali smo si tudi nov odbor krajevne organizacije.

Gornje Hlapje pri Sv. Jakobu. Shod poslanca g. Franja Žebota v nedeljo, dne 12. septembra, se vrši pri posestnici Jožefi Ožkerl. Začetek ob pol treh popoldne.

Shod na Vurbergu se vrši v nedeljo, dne 19. septembra, po sv. maši, na Hajdini pri Ptuj isti dan popoldne po večernicah. Na obeh shodih govori poslanec Franjo Žebot.

Marija Snežna. Radi vojnega razporeda, ki se vrši dne 12. septembra, odpade za ta dan določeni shod poslanca Franja Žebota. Kdaj se bo vršil shod, bomo pravočasno poročali.

Pri Sv. Tomažu pri Ormožu zaradi vojaškega razporeda shod ne bo dne 12. septembra, ampak dne 19. sept.

Naša društva.

Krščanska ženska zveza roma dne 12. septembra v Ruše, odhod ob 5. uri zjutraj; zbirajo se pri franciskanski cerkvi. Natančnejše se izve pri odborcih. Odbor.

Svetinje pri Ormožu. Telovadno društvo Orel pri Svetinjah naznanja, da priredi v nedeljo, dne 12. septembra t. l. točno ob

3. uri popoldne na vrtu gospoda Franca Weber, trgovca v Ivanj-kovcih kratko igro: »Pogodba«, burka v 2 dejanjih. Nato se vrši istotam velika tombola s sledečimi dobitki: sod vina, vreča pšenične moke, dva, 1 svinja, bor in nad 200 drugih dobitkov. Tombolske karte dobiš po 3 D komad. Vstopnina prosta. Svira domača godba pod vodstvom kapelnika g. Rakuša Marka. Vse ob blizu in daleč prijazno vabimo! Bog živi!

Prostovoljno gasilno društvo na Vranskem priredi v nedeljo, dne 12. septembra 1926, ob priliki svoje 40 letnice in blagoslavljanja društvene zastave, ki ji bode kumovala g. Schwentnerjeva velika gasilska slavnost na vrtu hotela Slovan z najrazličnejšim sporedom. Začetek ob 2. uri popoldne. Prireditve se vrši ob vsakem vremenu. Prijatelji gasilstva se najvidnejše vabijo. Odbor. Prijatelji gasilcev in gasilnih društev, kupite srečke bogate loterije gasilnega društva v Kozjem, ki se dobijo pri vseh gasilnih društvih. 26. september lahko vas srečne napravi. Drugič pa s tem tudi podpirate občestno delo.

Izrebane številke loterije Društvenega doma pri Sv. Antonu v Slov. goricah. I. 17757, II. 16351, III. 5644, IV. 8098, V. 19881, VI. 17398, VII. 11453, VIII. 15794, IX. 9671, X. 17461.

200 D: 14256 19391 3577 12545 10201.

100 D: 14368 3644 15791 5112 9618 7381 9718 12118 12856 19803.

90 D: 1981 12414 4093 10011 11262 16885 16248 11844 5037 19382

14325 14324 18484 13507 14025 11491 7839 6916 17217 9730.

80 D: 7320 18932 13710 11428 2726 11269 18444 7487 13182 15877

12735 19315 8342 3913 16755 9390 3408 2609 1420 7433 9101 5084 9955

130 6508 129 9957 8984 1099 11014.

60 D: 11034 10222 10223 13940 7511 17745 8598 14797 10602 7154

17795 10732 11235 13144 4961 13993 19884 3600 10695 15530 9007

12721 12720 9513 12379.

50 D: 17973 6019 4777 3333 13052 9676 3682 12513 3377 2406 14729

2094 12700 7646 5509 7231 657 17793 16541 12227.

20 D: 3712 11835 15421 11933 12051 15166 8889, 19888 10211 10207

15759 5316 8174 15467 17976 18303 13253 16934 15310 4685 14814
16637 16635 19832 8979 14736 2525 4363 802 13550 12549 6307 1320
1319 18424 14514 9822 6436 4016 450 13269 17914 1480 13063 4432
9741 17857 9480 2536 2528 10603 3056 1183 7238 6815 16996 19796
5952 9562 17464 2530 9258 13851 14071 10820 5446 16382 18928 1674
7281 15550 13952 4484 5810 19748 6129 17463 15535 17391 10957 17390
3032 2640 11898 6407 13928 15582 3802 16349 14525 7981 12557 1530
14292 14748 14747 19355 18371 899 5286 2765 9669 15942 971 12009
9717 10221 10299 11660 6758 14511 19886 6759 6021 16838 13842 9734
14180 6067 11846 493 294 6758 4367 118 11131 952 5874.
10 D: 16663 15114 5240 357 10863 15854 9674 16889 15176 8497
6348 18394 9433 535 17704 17984 19359 2664 16558 4249 3316 1032
5468 16109 13850 12131 10502 7201 16761 17465 634 15723 3221 9431
10783 5487 12669 10828 8820 8819 13749 15113 9200 521 5412 8108
4829 11996 3882 15112 8287 2642 11857 12633 18013 12633 18013 7746
13574 17367 17368 15332 13641 2032 9447 7256 8638 19746 14104 7240
8488 9049 4707 19531 6329 9805 10803 3890 3889 1520 19222 19223 15719
15514 3530 528 1371 14595 14594 18392 17824 17401 10269 1185 13323
17525 17524 6401 10485 14439 19943 18925.

Dobitki se dobijo proti vrnitvi srečke pri loterijskem odboru pri Sv. Antonu v Slov. goricah do 1. oktobra 1926. Vsakdo, ki prinese zadeto srečko, mora povedati kje je srečko kupil, da vidimo, ali je srečka tudi plačana. Kdor hoče izvedeti po pošti kaj je zadel naj priloži znamko. Po tem roku nedvigljeni dobitki zapadejo v prid Društvenega doma.

ZOBOZDRAVNIK DR. F. KARTIN,

Maribor, Slovenska ulica 9

zopet ordinira.

1218